

Wasaan Päivälehti

WASA DAILY

Wasa Dagblad

Photo Supplement

Carl Gustaf Wolff 1800-1868

Kuka oli Carl Gustaf Wolff?

Yksi tärkeimmistä Vaasan asukkaista 1800-luvulla oli luultavasti tämä outo mies, Carl Gustaf Wolff. Ilman häntä Vasa näyttäisi luultavasti paljon erilaiselta kuin nykyään.

Tämä artikkeli julkaistiin Vasabladetissa 8.8.1868 ja se antaa hyvän kuvan hänen merkityksestä kaupungille:

Muistopuhe, jonka pormestari Elfving piti kauppaneuvos Wolffin hautajaisissa:

“Carl Gustaf Wolff syntyi Sveaporissa 27. lokakuuta 1800. Hänen isänsä Johan Didrik Ludvig Wolff oli ruotsalaisen sotilassoittokunnan johtaja linnoituksella.

Poika lähti vuonna 1801 vanhempiensa mukana Poriin, missä hän yhdeksänvuotiaana menetti isänsä ja joutui rahattoman äitikodin helpotukseksi, vajaa 12-vuotiaana, hankkimaan toimeentulonsa itse. Hän aloitti kaupan alalla vuonna 1812 ja muutti kauppaapulaiseksi Wasaan vuonna 1818. Seitsemän vuotta myöhemmin tai vuonna 1825 Carl Gustaf Wolff voitti apurahan koti- ja ulkomaankauppiasta Wasassa. Sitten hän aloitti kaupallisen uransa, kuten sanotaan, kahdella tyhjillä käsillä, mutta eloisan nuoren miehen hengessä oli jo lupaus tärkeästä paikasta, johon hän jonain päivänä sijoittuisi yritysmaailmassa.

Carl Gustaf Wolff, joka oli alun perin yhteydessä toiseen kauppiaan, otti huomionsa merenkulkun varhain, mutta hänen ensimmäinen oma aluksensa laskettiin vesille vasta vuonna 1836; ja juuri tästä ajasta hänen liiketoimintansa omaksui suunnan, josta tuli sitten sen pääsuunta.

Valoisia mieli ja terävä liikesilmä, Carl Gustaf Wolff, jota menestys suosii, laajensi vuosi vuodelta yhä enemmän laivaliiketoimintaansa ja, vaikka viime sodan aikana suurelta osin tuhlahti ja tuhoutui, hänen laivastonsa kasvoi kuitenkin pian uudelleen; se levitti kankaansa kaukaisille merille ja se ei ainoastaan tehnyt omistaan tunnetuksi ja arvostetuksi omassa ja vieraassa maassa, se tuo kunniaa myös Suomen isänmaalle.

Carl Gustaf Wolff rakensi ja varusti peräti 47 alusta ja niiden yhteenlaskettu veteisius ylittää 9 000. Hän ei ollut vain Suomen, vaan koko Pohjoismaiden suurin laivanomistaja.

Mitä siunausta tällainen toiminta toi paikalle, jolla oli onni olla sen päämaja, ei voida edes laskea yhteenvetona. Mainittakoon vain, että sadoilla merimiehillä oli tuloja itselleen ja omaisille palvelukeskuksissa hänen laivastossaan; että tuhat muuta otti jokapäiväisen leipänsä hänen kädestään; Kaikella metsien tuotolla, varsinkin myöhempinä vuosina, oli hänessä ostaja rajoittamattomaan määriin ja koskaan alentumattomiin hintoihin, ja että hän yksin sai yli kahdeskymmenesosan kaupungin kunnallisveroista, yhtä kymmenesosaa köyhien kustannuksista ja yli neljäsosaa porvarillisen verokielestä.

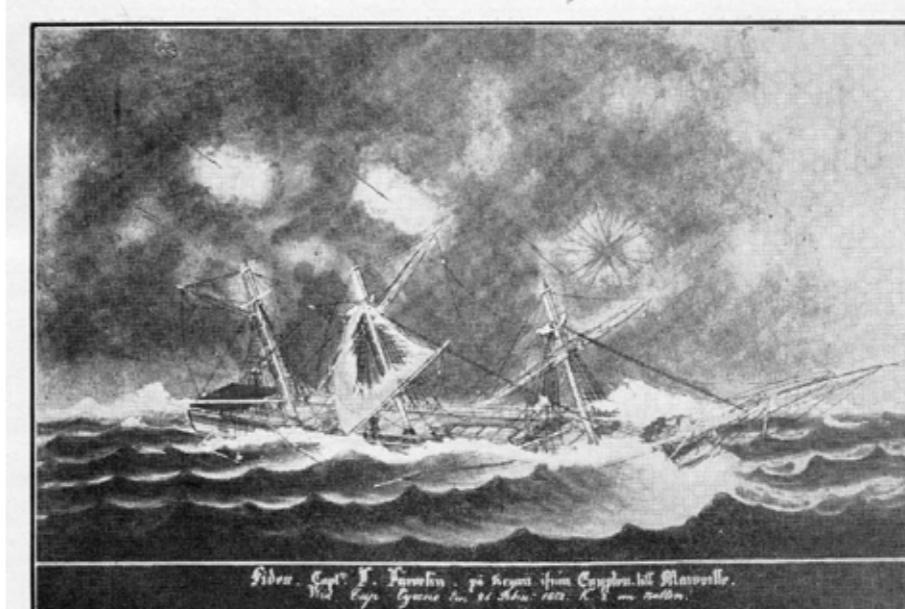
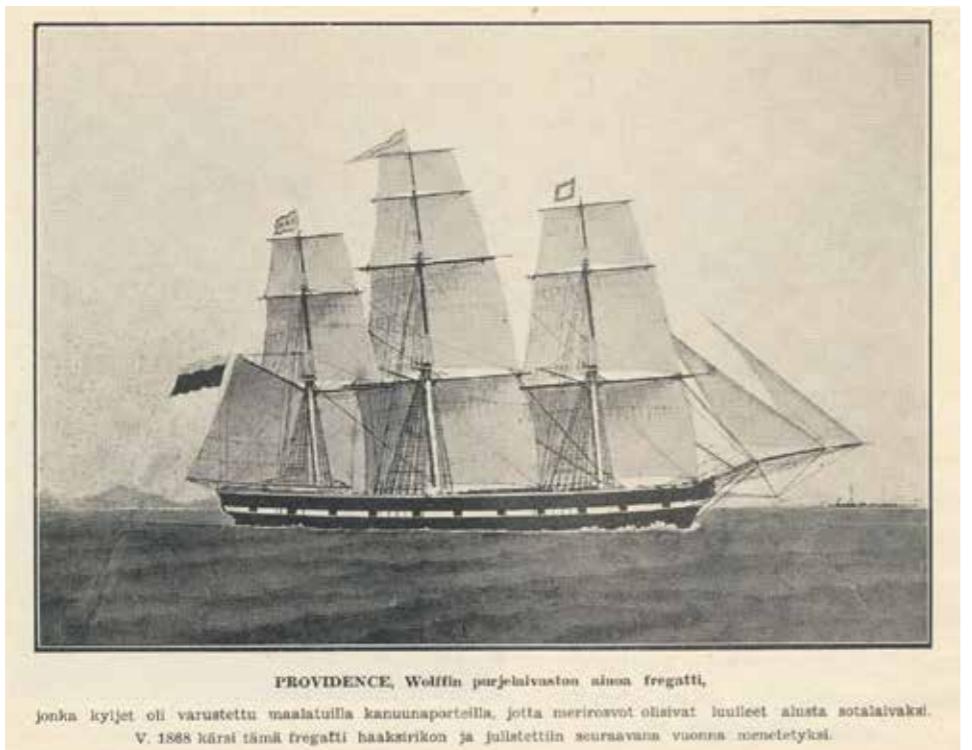
Hänen hyväntekeväisyysensä oli suurta, ja varsinkin juuri menneiden köyhyyden ja ahdingon aikoina tämä hyväntekeväisyysjärjestö voitti rikkaan kentän jaloille toimilleen.

Kuinka usein häntä ei nähty viimeisen talven aikana näiden nälkää näkevien ihmisten joukossa, jotka etsivät toisten apua nälänhätää vastaan, kuinka usein häntä ei nähty avokäsitesti jakamassa elämän elatusta sadoille heistä kerralla! Monet vapisevat äänestä nälän kauhuista, monet kynnelistä imevät äidin silmät, monet hellä lapsen ääni lähettiltävät kiitollisen siunausensa vanhuksille, tunsivat hyväntekijän.

Mutta hän on nyt poissa, jalo mies; ahkera henki on paennut, antelias käsi on kuitutunut!

Nuku hyvin, sinä hyvä vanha mies, pitkä lepo hitaan, kauniin työn jälkeen! Se ei ole vain puoliso, lapset ja lapsenlapset, jotka seisovat surussa sinun vierelläsi; se on kokonainen yhteiskunta ja tuhat näistä köyhyyden lapsista, joiden tukena olit elämässä, lähettilä surun kynnelkasteen pian ikuisesti suljetun haudan yli. Kunnia ja siunaus muistollesi!”

Laivojen kuvat julkaistu artikkelissa ”Konsuli Carl Gustaf Wolff ja hänen uljas purjelaivastonsa, Vaasalainen, joka aloitti tyhjin käsin, mutta tuli Pohjoismaiden suurimmaksi purjelaivanvarustajaksi.” Vaasan Kauppaseuran 50-vuotisjuhlalehdessä, vuonna 1940, painettu Vaasan Kirjapainossa.

Parkkilaiva FIDES matkallaan Egyptistä Marseilleen kovan myrskyn klissessä v. 1852.
Krimin sodan aikana englantilainen höyrilaiva FIREFLY kaappasi FIDESin elokuun 1 päivänä 1855 Vaasan vesillä
läheillä Palosaaren satamaa.

Vem var Carl Gustaf Wolff?

En av de viktigaste vasaborna under 1800-talet var nog denna märkliga man, Carl Gustaf Wolff. Utan honom skulle Vasa nog sett mycket annorlunda ut än det gör i dag.

Denna artikel publicerades i Vasabladet den 8.8.1868 och den ger en god bild av hans betydelse för staden:

Minnestal, som borgmästaren Elfving höll vid kommerserådet Wolffs begravning:

“Carl Gustaf Wolff var född på Sveaborg den 27 Oktober 1800. Hans fader Johan Didrik Ludvig Wolff, var anförare för en svensk militärmusikkår på fästningen.

År 1801 åtföljde sonen sina föräldrar till Björneborg, där han, vid nio års ålder förlorade sin far, och måste, till lättnad för det medellös modershemmet, knappt tolvt år gammal, söka sin utkomst på egen hand. Han tog tjänst vid handel år 1812 och flyttade såsom handelsbiträde till Wasa år 1818. Sju år senare eller år 1825 vann Carl Gustaf Wolff burskap såsom in- och utrikeshandlande i Wasa. Han begynte då sin merkantila bana, såsom man säger, med två tomma händer, men i den livlige ungemannens väsende låg redan löftet om den framstående plats, han engång skulle inta i affärsvärlden.

I början associerad med en annan köpman, rigtade Carl Gustaf Wolff redan tidigt sin håg på skeppsredrijet, men först 1836 lopp hans första egna fartyg af stapejn; och var det från denna tid, som hans affärsverksamhet egentligen antog den riktning, som sedan blev dess hufvudsakliga.

Begåfvad med ett ljus förstånd och en skarp affärsblick utvidgade Carl Gustaf Wolff, därjemte gynnad av medgången, år från år allt mer sin rederirörelse och, ehuru genom senaste kriget till en stor del förskingrad och förstörd, växte hans flotta likväl snart åter; den breddde ut sin duk på fjerran hav och den gjorde ej blott sin ägare känd och aktad i eget och främmande land, den förde med sig heder även åt det finska fosterlandet.

Carl Gustaf Wolff byggde och utrustade ej mindre än 47 fartyg och dessas tillhopalagda lästetal öfverstiger 9000. Han var ej blott Finlands utan hela nordens störste skeppsredare.

Hvad välsignelse en sådan verksamhet medfört för den ort, som ägde lyckan att vara dess huvudsäte, låter sig icke ens summariskt beräknas. Må det blott nämnas att sjömän till hundradetal hade utkomst för sig och de sina i tjänst på hans flotta ; att tusende andra togo sitt dagliga bröd af hans hand; all skogarnas avkastning, särdeles under sednare år, i honom hade en köpare till obegränsat belopp och till aldrig undertryckta priser och att han ensam vidkändes mer än tjugondedelen af kommunalskatterna för staden, inemot en tiondedel af fatligårdskostnaderne och öfver fjerdedelen af den borgerliga skattetungan.

Hans välgörenhet var stor och var det isynnerhet under de nyss förgångna tiderna av fattigdom och nöd som denna välgörenhet vann ett rikt fält för sin ädra verksamhet.

Huru ofta sägs han ej under den sistförflutna vintern bland dessa hungrande skaror, som sökte likars hjelp emot hungersdöden, hur ofta sägs han ej med riklig hand utdela livets uppehälle åt hundrade af dessa på engång! Mängen av hungerns fasor skälvande stämma, många tårdränkt modersöga, många späd barnaröst sände därvid sin tacksamma välsignelse till den åldriga, kände välgöraren.

Men han är borta nu den ädle mannen ; den idoga anden har flytt, den givmilda handen har vissnat!

Slumra gott, du gode gamle, den långa hvilan efter det trägna, vackra arbetet! Det är icke blott makan, barnen och barnabarna, som står sörjande vid din bår; det är ett helt samhälle och tusende dessa armodets barn, vilkas stöd du var i livet, sända ned en tårdagg av sorg över den snart för alltid slutna graven. Heder och välsignelse öfver ditt minne!”

Bilderna som visar Carl Gustaf Wolff's skepp har publicerats i artikeln ”Konsuli Carl Gustaf Wolff ja hänen uljas purjelaivastonsa, Vaasalainen, joka aloitti tyhjin käsin, mutta tuli Pohjoismaiden suurimmaksi purjelaivanvarustajaksi.” i Vaasan Kauppaseuran 50-årspublicering, år 1940, tryckt i Vaasan Kirjapaino.

Who was Carl Gustaf Wolff?

One of the most important residents of Vasa during the 19th century was probably this strange man, Carl Gustaf Wolff. Without him, Vasa would probably look much different than it does today.

This article was published in Vasabladet on 8.8.1868 and it gives a good picture of his importance to the city:

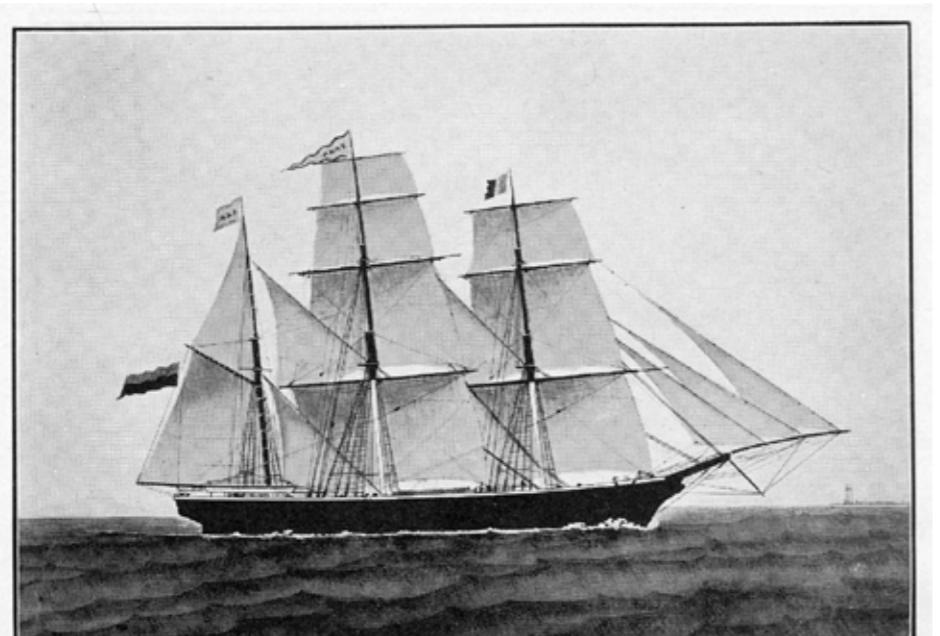
Memorial speech, which the mayor Elfving gave at the funeral of commercial councilor Wolff:

"Carl Gustaf Wolff was born in Sveaborg on 27 October 1800. His father, Johan Didrik Ludvig Wolff, was the leader of a Swedish military band at the fortress.

In 1801, the son accompanied his parents to Pori, where, at the age of nine, he lost his father, and, to the relief of the penniless mother's home, at the age of barely twelve, had to find his livelihood on his own. He took a position in trade in 1812 and moved as a trade assistant to Wasa in 1818. Seven years later, or in 1825, Carl Gustaf Wolff won a bursary as domestic and foreign trader in Wasa. He then began his mercantile career, as they say, with two empty hands, but in the spirit of the lively young man already lay the promise of the prominent place he would one day occupy in the business world.

Initially associated with another merchant, Carl Gustaf Wolff set his sights on shipping early on, but it wasn't until 1836 that his first own ship was launched; and it was from this time that his business activity actually assumed the direction which then became its main one.

Gifted with a bright mind and a sharp business eye, Carl Gustaf Wolff, thereby favored by the success, year by year more and more expanded his shipping business and, although through the last war to a large extent squandered and destroyed, his fleet nevertheless soon grew again; it spread its canvas on distant seas and it not only made its owner known and respected in his own and foreign lands, it also brought honor to the Finnish motherland.

FAMA, v. 1839 rakennettu parkkilaiva, jonka englantilaiset kaappasivat 1854 Englannin kannalissa St. Catharinan luona.

Carl Gustaf Wolff built and equipped no less than 47 ships and their combined tonnage exceeds 9,000. He was not only Finland's but the entire Nordic region's largest shipowner.

What a blessing such an activity brought to the place that had the good fortune to be its headquarters cannot even be summarily calculated. Let it only be mentioned that hundreds of sailors had income for themselves and theirs in service on his fleet; that a thousand others took their daily bread from his hand; all the produce of the forests, especially in later years, in him had a buyer for an unlimited amount and at never suppressed prices, and that he alone was recognized for more than one-twentieth of the municipal taxes for the city, against one-tenth of the costs of the poor and more than a quarter of the bourgeois tax tongue.

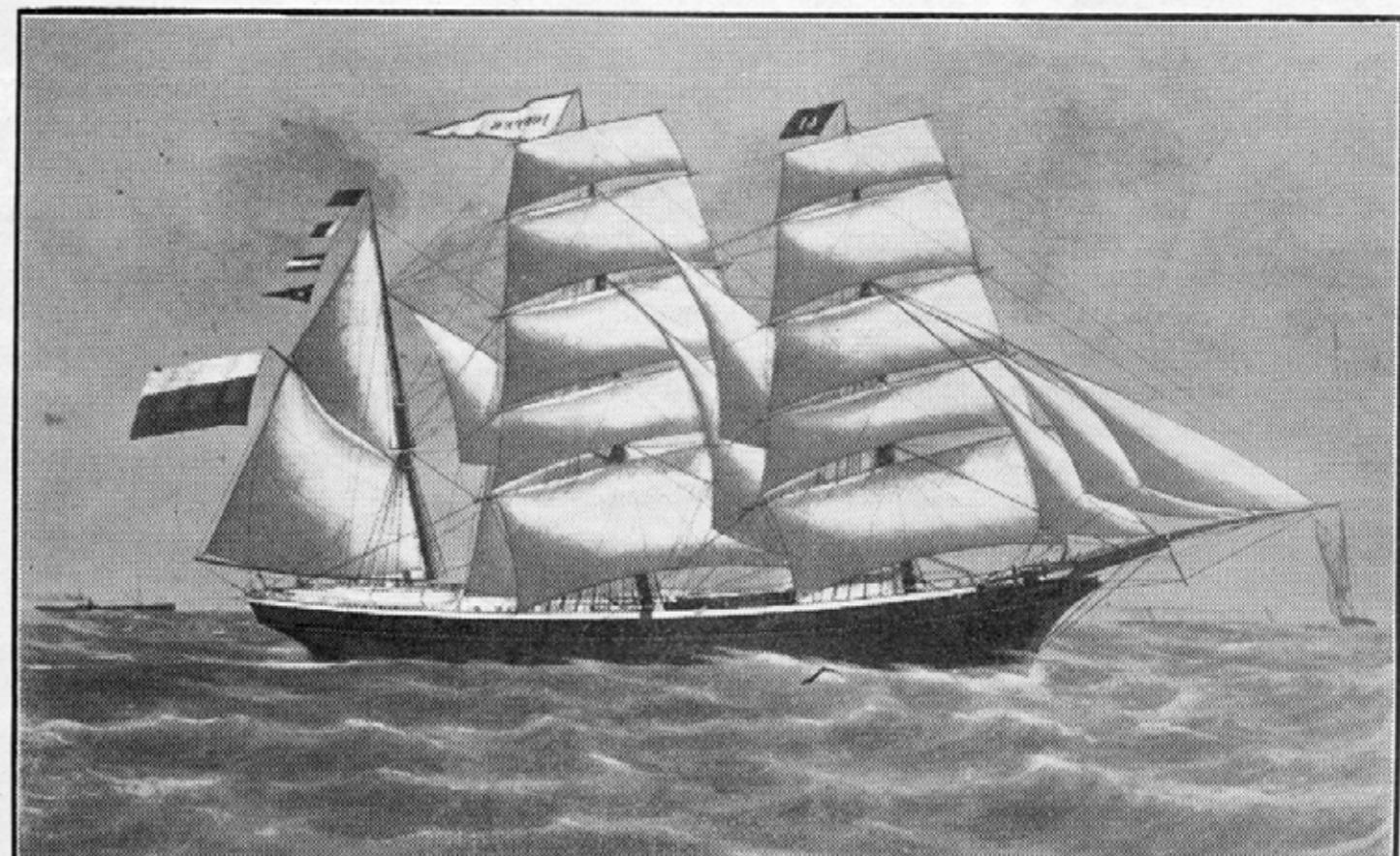
His charity was great, and it was especially in the times of poverty and distress just past that this charity won a rich field for its noble operations.

How often was he not seen during the last winter among these starving multitudes, who sought the help of others against starvation, how often was he not seen with a generous hand handing out the sustenance of life to hundreds of them at once! Many a trembling voice from the horrors of hunger, many a tear-soaked mother's eye, many a tender child's voice sent their grateful blessing to the aged, felt the benefactor.

But he is gone now the noble man; the diligent spirit has fled, the generous hand has withered!

Sleep well, you good old man, the long rest after the slow, beautiful work! It is not only the spouse, children and grandchildren who stand mourning at your bier; it is a whole society and a thousand of these children of poverty, whose support you were in life, send down a tear-dew of sorrow over the soon-forever closed grave. Honor and blessing upon your memory!"

The pictures showing Carl Gustaf Wolff's ship have been published in the article "Konsuli Carl Gustaf Wolff ja nöh uljas purjeilaivas-tonsa, Vaasalainen, joka initiaati tägjin käsin, mutta tuli Pohjoisemaiden suurmaksi purjelaivanvarustajaksi." in Vaasan Kauppaseuran 50-year publication, year 1940, printed in Vaasan Kirjapaino.

JUPITER, v. 1853 rakennettu parkki, jonka Wolff myi v. 1854 Karlskronassa.

In Ukrainian

Ким був Карл Густав Вольф?

Одним із найважливіших мешканців Васи в 19 столітті, ймовірно, був цей дивний чоловік, Карл Густав Вольф. Без нього Васа, ймовірно, виглядала б зовсім інакше, ніж сьогодні.

Ця стаття була опублікована у Vasabladet 8.8.1868 і дає гарне уявлення про його важливість для міста:

Пам'ятна промова, яку мер Ельфінг виголосив на похоронах комерційного радника Вольфа:

«Карл Густав Вольф народився у Свеаборзі 27 жовтня 1800 року. Його батько, Йохан Дідрік Людвіг Вольф, був лідером шведського військового оркестру у фортеці.

У 1801 році син супроводжував своїх батьків до Порі, де у дев'ятирічному віці втратив батька, і, на щастя безгрешівного дому матері, у віці дванадцяти років йому довелося самостійно шукати засоби до існування. У 1812 році він обійняв посаду в торгівлі, а в 1818 році переїхав торговим помічником до Васи. Через сім років, або в 1825 році, Карл Густав Вольф отримав стипендію внутрішнього та зовнішнього торговця у Васі. Тоді він розпочав свою комерційну кар'єру, як то кажуть, з двома порожніми руками, але в дусі жвавого молодого чоловіка вже лежала обіцянка видатного місця, яке він одного дня займе у світі бізнесу.

Карл Густав Вольф, який спочатку був пов'язаний з іншим торговцем, рано націлився на судноплавство, але лише в 1836

році його перше власне судно було спущено на воду; і саме з цього часу його підприємницька діяльність фактично набула того напряму, який потім став її основним.

Обдарований світлим розумом і гострим діловим поглядом, Карл Густав Вольф, завдяки успіху, рік за роком все більше і більше розширював свій судноплавний бізнес і, хоча під час останньої війни значною мірою розтрачений і знищений, його флот, тим не менш, незабаром знову виріс; воно простягало своє полотно в далеких морях і не тільки робило свого власника відомим і шанованним у своїй та чужих країнах, воно також приносило шану фінській батьківщині.

Карл Густав Вольф побудував і обладнав не менше 47 кораблів, а їх загальний тоннаж перевищує 9000. Він був найбільшим судновласником не тільки у Фінляндії, але й у всьому північному регіоні.

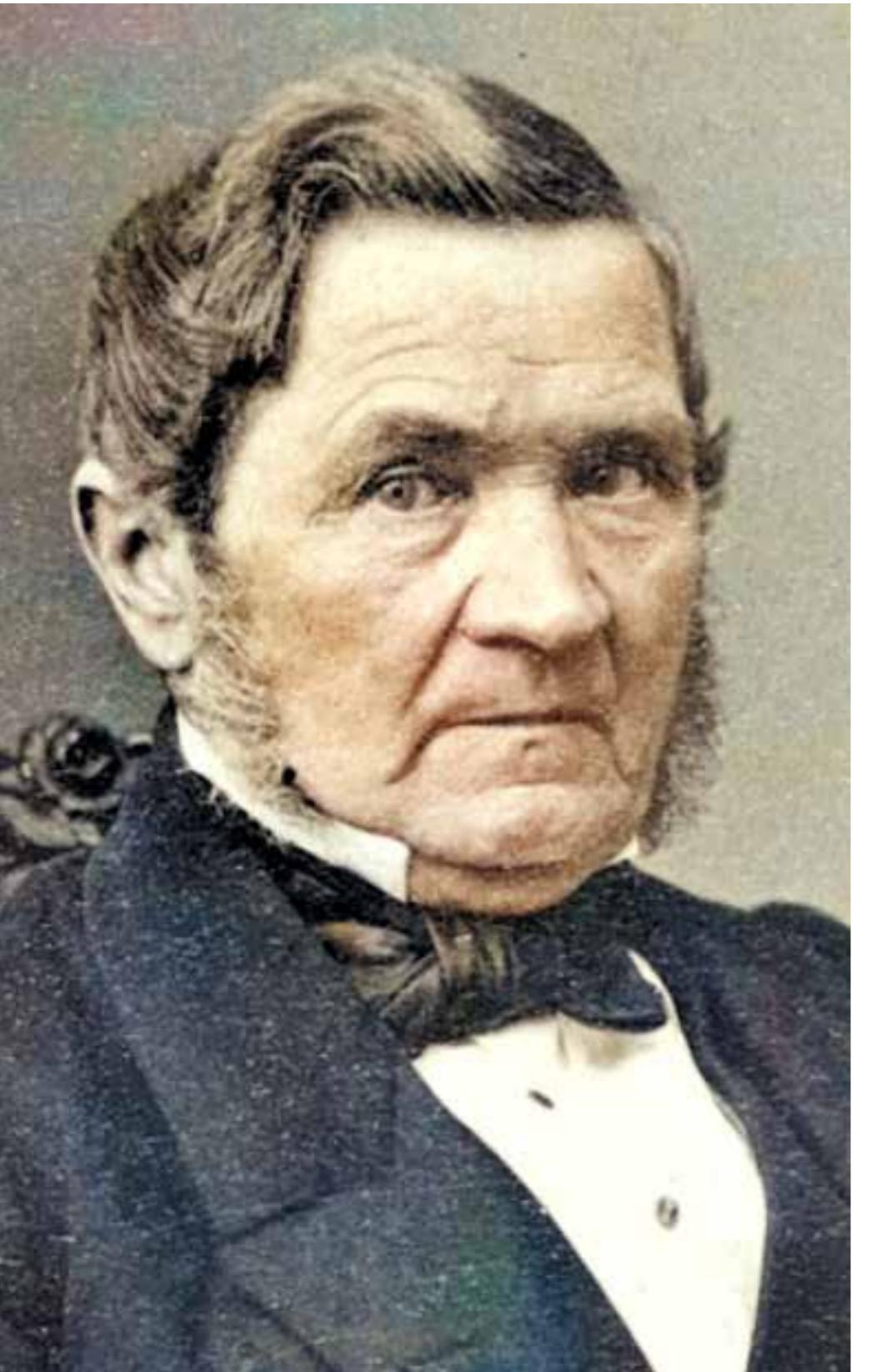
Яке благословення принесла така діяльність місцю, яке мало щастя бути його штаб-квартирою, неможливо навіть коротко підрахувати. Згадаймо лише, що сотні матросів мали прибуток для себе та своїх, служачи на його флоті; що тисячі інших брали свій насущний хліб з його рук; вся лісова продукція, особливо в наступні роки, мала в нього покупця на необмежену кількість і за ніколи не зниженими цінами, і що йому одному визнавалося понад одну двадцять муніципальних податків для міста проти однієї десятої частини витрат бідних і більше ніж четверть буржуазного податкового язика.

Його благодійність була великою, і саме в часі бідності та лиха, які щойно минули, ця благодійна організація здобула багате поле для своєї благородної діяльності.

Як часто не бачили його протягом останньої зими серед цих голодуючих натовпів, які шукали допомоги в інших проти голоду, як часто не бачили його щедрою рукою, що роздавав засоби для життя сотням з них одночасно! Багато тремтіячих від жахів голоду голосів, багато заплаканих материнських очей, багато ніжних дитячих голосів посилали своє вдячне благословення старим, відчували благодійника.

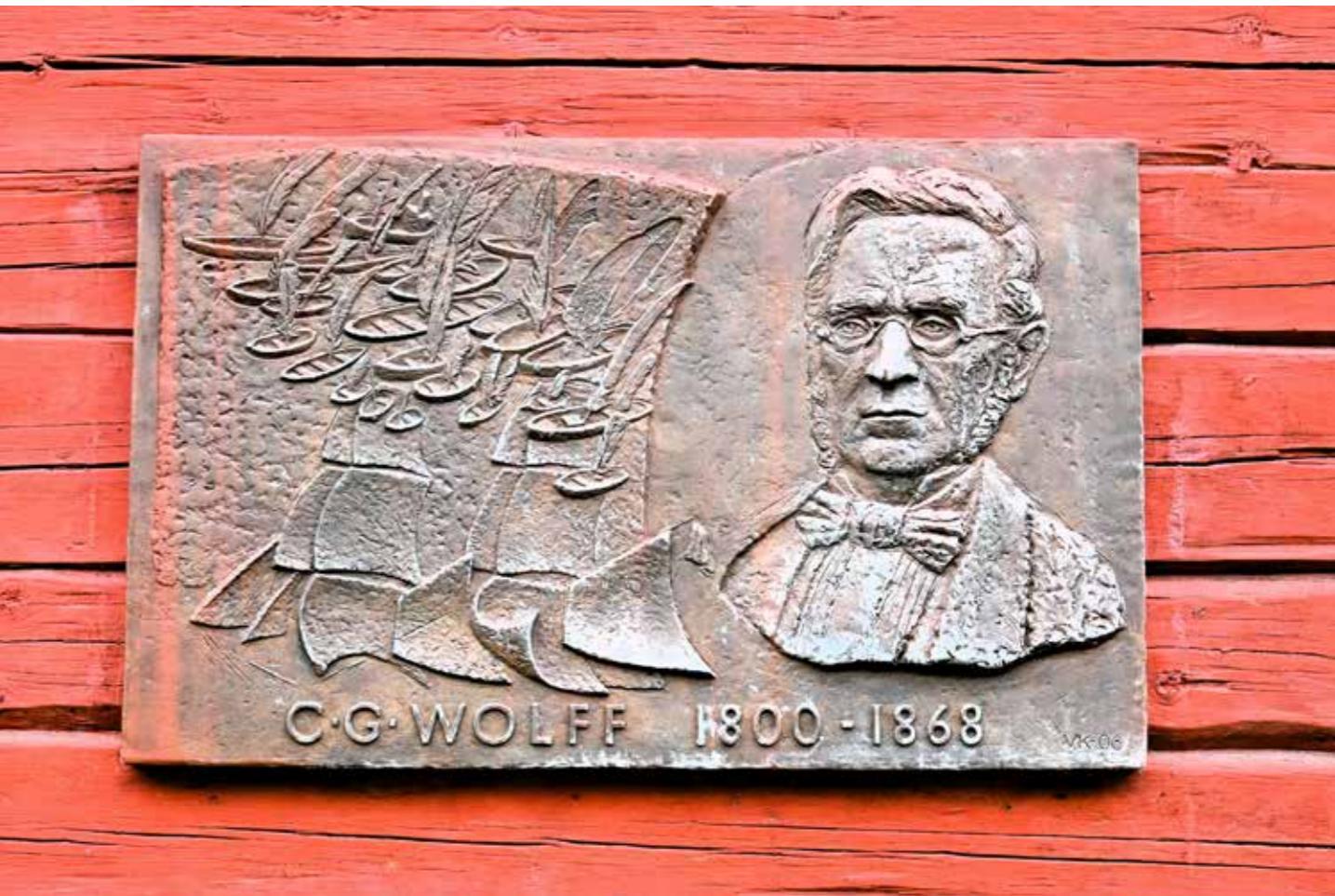
Але тепер він пішов, благородна людина; дух старанний утік, щедра рука всохла!

Спи спокійно, старий добрий, довгий відпочинок після

повільної, гарної праці! Не тільки дружина, діти та онуки стоять у скріботі біля вашого лежака; це ціле суспільство і тисячі цих дітей злиднів, опорою яких ти був у житті, спускають слізозу-росу скріботи над незабаром закритою могилою. Шана і благословення вашій пам'яті!

Фотографії корабля Карла Густава Вольфа опубліковано в статті «Konsuli Carl Gustaf Wolff ja nõh uljas purjeilaivastonsa, Vaasalainen, joka initiaati tägjin käsin, mutta tuli Pohjoisemaiden suirmaksi purjelaivanvarustajaksi», у 50-річній публікації Vaasan Kauppaseuran, 1940 рік, надруковано у Vaasan Kirjapaino.

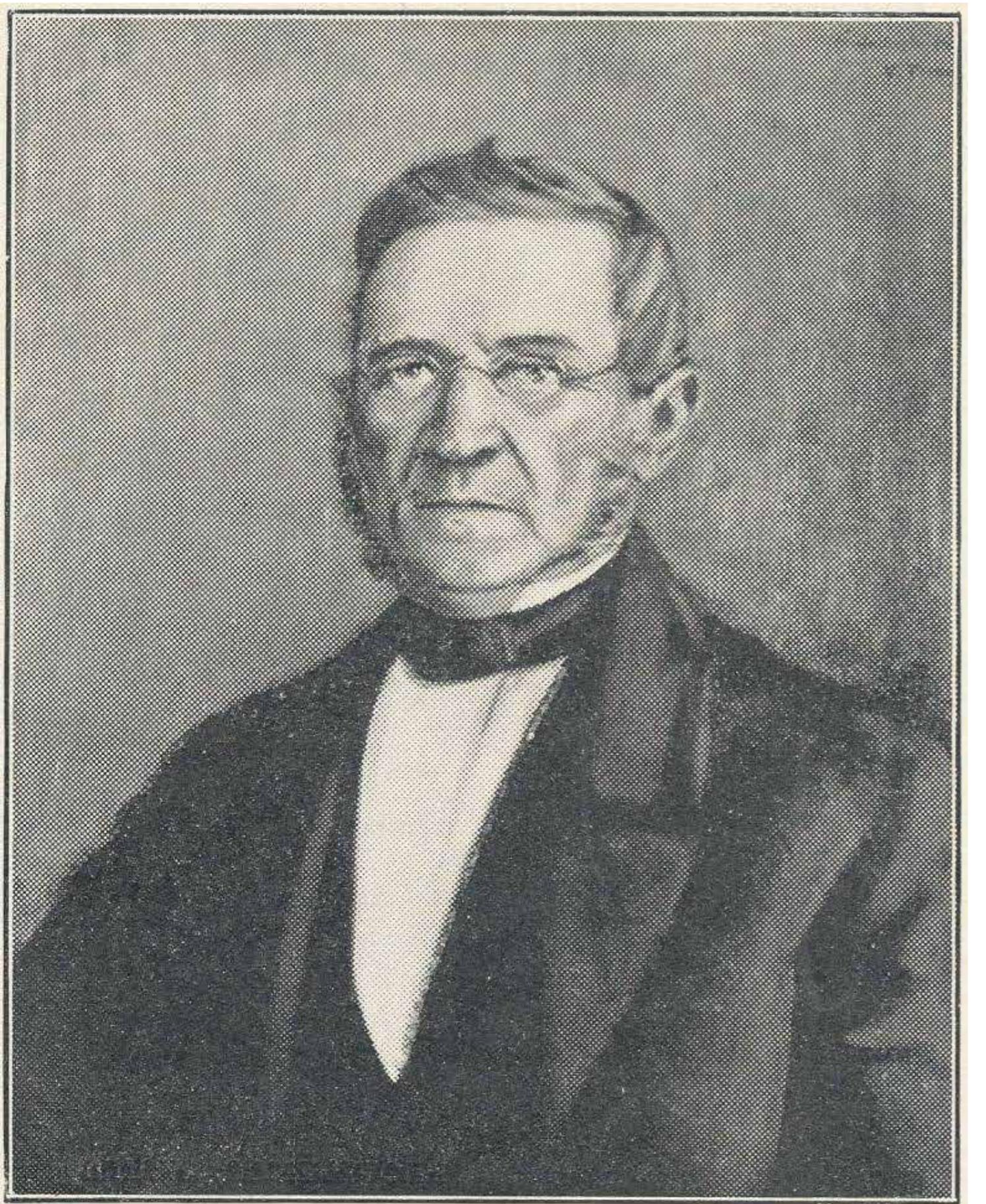

*Relieffi Merimuseon seinällä
En relief på Sjömuseets vägg
A relief on the wall of the Sea Museum in Vaasa*

Wolffintie 32 Wolffskavägen 32

*Wolffin nimi näkyy Vaasassa kaupunkikuvassa
Det Wolfska namnet syns ännu i stadsbilden i Vasa
A street and a Cafe is named after C.G. Wolff*

Minnestal, som borgmästaren Elf-vings holl vid kommerserådet Wolffs begravning:

Publicerat i WASABLADET den 8.8.1868

Carl Gustaf Wolff var född på Sveaborg den 27 Oktober 1800. Hans fader Johan Didrik Ludvig Wolff, var anförare för en svensk militärmusikkår på fästningen. År 1801 åtföljde sonen sina föräldrar till Björneborg, der han, vid nio års ålder blifven faderlös, måste, till lätnad för det medellösa modershemmet, knappa tolf år gammal, söka sin utkomst på egen hand.

Han tog tjänst vid handel år 1812 och flyttade såsom handelsbiträde till Wasa år 1818. Sju år sedan eller år 1825 vann Carl Gustaf Wolff burskap såsom in- och utrikeshandlande i Wasa. Han begynte då sin merkantila bana, såsom man säger, med två tomma händer, men i den liflige ungemannens väsende låg redan löftet om den framstående plats, han engång skulle intaga i affärsvärlden. I början associerad med en annan köpman, rigtade Carl Gustaf Wolff redan tidigt sin håg på skeppsrederi, men först 1836 lopp hans första egna fartyg af stapeln; och var det från denna tid, som hans affärsverksamhet egentligen antog den rigtning, som sedan blef dess hufvudsakliga.

Begåfvad med ett ljust förstånd och en skarp affärsblick utvidgade Carl Gustaf Wolff, derjemte gynnad af medgången, år från år allt mer sin rederirörelse och, ehuru genom senaste kriget till en stor del förskingrad och förstörd, vexte hans flotta likvälv snart åter; den bredde ut sin duk på fjerran haf och den gjorde ej blott sin ägare känd och aktad i eget och främmande land, den förde med sig heder äfven åt det finska fosterlandet.

Carl Gustaf Wolff byggde och utrustade ej mindre än 47 fartyg och dessas tillhopalagda lässtäl öfverstiger 9000. Han var ej blott Finlands utan hela nordens störste skeppsredare.

Hvad välsignelse en sådan verksamhet medfört för den ort, som ägde lyckan att vara dess huvudsäte, låter sig icke ens summariskt beräknas. Må det blott nämnas alt sjömän till hundradetal hade utkomst för sig och de sina i tjänst på hans flotta; att tusende andra togo sitt dagliga bröd af hans hand; all skogarnas afkastning, särdeles under sednare år, i honom hade en köpare till obegränsadt belopp och till aldrig undertryckta priser och att han ensam vidkändes mer än tjugondedelen af kommunaluttskylderne för staden, inemot en tiondedel af fatligvårdskostnaderne och öfver fjerdedelen af den borgerliga skattetungan.

Hans välgörenhet var stor och var det isynnerhet under de nyss förgångna tiderna af fattigdom och nöd som denna välgörenhet vann ett rikt fält för sin ädra verksamhet. Huru ofta sågs han ej under den sistförflutna vintern bland dessa hungrande skaror, som sökte likars hjelp emot hungersdöden, hur ofta sågs han ej med riklig hand utdela lifvets uppehälle åt hundrade af dessa på engång! Mången af hungerns fasor skälvande stämma, många tådränkt modersöga, mången späd barnaröst sände dervid sin tacksamma välsignelse till den åldriga, kände välgöraren.

Men han är borta nu den ädle mannen; den idoga anden har flytt, den gifmilda handen har vissnat!

Slumra godt, du gode gamle, den långa hvilan efter det trägna, vackra arbetet! Det är icke blott makan, barnen och barnabarnen, som stå sörjande vid din bår; det är ett helt samhälle och tusende dessa armodets barn, hvilkas stöd du var i lifvet, sända ned en tårdagg af sorg öfver den snart för alltid slutna griften. Heder och välsignelse öfver ditt minne!

Vaasan Merimuseo

Palosaaren salmen rannassa, Carl Gustav Wolffin rakentamassa suoliamakasiinissa

Vasa Sjöfartsmuseum

på stranden vid Brändö sund, ei ett saltmagasin som Carl Gustav Wolff lät bygga

Vaasa Maritime Museum

on the shore of the Palosaari strait, in ths salt warehouse Carl Gustav Wolffi had built

Wolffska huset vid övre torget i Vasa. Byggdes 1868, revs 1960 och där finns nu Rewell Center.
Wolffin talo Vaasan ylätorilla. Rakennettu vuonna 1868, purettu vuonna 1960, ja nyt siellä on Rewell Center.

Carl Gustaf Wolffs grav, Kapellbackens begravningsplan
Carl Gustaf Wolffin hauta Kappelmaen hautausmaalla